

Guia docent

330461 - OEEC - Organització d'Empreses en l'Economia Circular

Última modificació: 25/04/2024

Unitat responsable: Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa
Unitat que imparteix: 732 - OE - Departament d'Organització d'Empreses.

Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE RECURSOS MINERALS I EL SEU RECICLATGE (Pla 2021). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA DE RECURSOS MINERALS I EL SEU RECICLATGE / GRAU EN ENGINYERIA AMBIENTAL (Pla 2024). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2024 **Crèdits ECTS:** 6.0 **Idiomes:** Català, Anglès

PROFESSORAT

Professorat responsable: Lujan Blanco, Itziar

Altres:

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Transversals:

01 EIN N2. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ - Nivell 2: Prendre iniciatives que generin oportunitats, nous objectes o solucions noves, amb una visió d'implementació de procés i de mercat, i que impliqui i faci partícips als altres en projectes que s'han de desenvolupar.
01 EIN N1. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ - Nivell 1: Tenir iniciatives i adquirir coneixements bàsics sobre les organitzacions i familiaritzar-se amb els instruments i les tècniques, tant de generació d'idees com de gestió, que permetin resoldre problemes coneguts i generar oportunitats.

METODOLOGIES DOCENTS

La metodologia docent combina sessions expositives per part del professorat i aplicacions pràctiques dels conceptes explicats, a través d'estudis de casos i resolució d'exercicis aplicats al sector de la mineria. Paral·lelament a l'evolució de les classes, l'alumne haurà d'elaborar un pla d'empresa/pla estratègic en grup, amb la finalitat de sintetitzar i aplicar tots els coneixements adquirits durant el curs.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'alumnat conegui i compregui l'organització d'una empresa minera, les àrees funcionals i els mecanismes principals que regeixen la seva activitat, el paper que les empreses tenen en l'entorn econòmic i la seva relació amb els stakeholders, a més dels principals impactes socials i medi ambientals derivats de l'activitat. En finalitzar el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

- Contextualitzar l'empresa minera en el seu entorn econòmic, jurídic i normatiu.
- Comprendre, analitzar, interpretar i explicar fenòmens econòmics bàsics.
- Conèixer l'estructura, organització i administració de l'empresa minera.
- Identificar i conèixer les diferents àrees funcionals de l'organització i els seus problemes bàsics i els instruments, tècniques i criteris que es segueixen en la presa de decisions.
- Conèixer els aspectes fonamentals de la organització i gestió d'operacions en l'empresa minera.
- Analitzar la informació econòmica i financera, per extreure'n informació per la presa de decisions.
- Elaborar un pla d'empresa/pla estratègic.

HORES TOTS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	90,0	60.00
Hores grup mitjà	60,0	40.00

Dedicació total: 150 h

CONTINGUTS

1. L'empresa minera i l'economia circular: anàlisi de l'entorn i definició de l'estratègia i economia circular

Descripció:

Introduir el concepte d'empresa i conèixer el paper de l'empresa minera en l'entorn econòmic i social.

TEMA 1. L'EMPRESA MINERA I EL SEU ENTORN

- 1.1. Història de l'estudi de l'organització empresarial
- 1.2. L'empresa com a unitat econòmica, com a procés i com a sistema
- 1.3. El sector de la mineria. Característiques principals
- 1.4. Direcció de l'empresa minera. Planificació i objectius de l'empresa
- 1.5. L'entorn de l'empresa.
 - 1.5.1. Els sectors i les forces de Porter
 - 1.5.2. L'anàlisi DAFO
 - 1.5.3. L'empresa en l'entorn macroeconòmic i els seus agents
- 1.6. Classificació de l'empresa. Formes jurídiques (propietat del capital)
- 1.7. Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE)

TEMA 2. L'ECONOMIA CIRCULAR A L'EMPRESA MINERA

- 2.1. Conceptes clau i terminologia
- 2.2. El cicle de vida a l'economia circular
- 2.3. L'implementació de l'economia circular
- 2.4. L'economia circular i el desenvolupament sostenible.
- 2.5. Casos d'estudi.

Objectius específics:

1. Analitzar els principis d'organització aplicables a una empresa minera
2. Enumerar els objectius de l'empresa, les formes de classificació i els components de l'entorn
3. Explicar la importància i funció de la planificació empresarial
4. Analitzar i explicar conceptes macroeconòmics
5. Realitzar una anàlisi estratègica d'una empresa minera, d'un subsector de la mineria o del sector
6. Analitzar els principis de l'economia circular.
7. Explicar la importància de la implementació de l'economia circular.

Activitats vinculades:

Exercici o cas d'anàlisi de l'entorn
Exercici o cas d'estratègia
Recerca bibliogràfica d'algun aspecte del tema
Examen escrit

Dedicació: 40h

Grup gran/Teoria: 6h 20m

Grup petit/Laboratori: 11h 20m

Aprenentatge autònom: 22h 20m

2. Àrees funcionals

Descripció:

Conèixer les àrees funcionals de l'empresa i les principals aplicacions relacionades. Saber planificar, gestionar i seqüenciar les activitats de l'empresa minera, incloent accions comercials, accions operatives i accions de gestió dels recursos humans

TEMA 2. ÀREA COMERCIAL. MÀRQUETING

- 2.1. El mercat. L'oferta i la demanda
- 2.2. Definició del "target" o públic objectiu
- 2.3. La demanda. Mètodes de previsió de demanda
- 2.4. Segmentació de mercats i posicionament
- 2.5. Màrqueting mix:
 - 2.5.1. Producte
 - 2.5.2. Preu
 - 2.5.3. Distribució
 - 2.5.4. Comunicació

TEMA 3. ÀREA D'OPERACIONS

- 3.1. L'objectiu de la productivitat
- 3.2. La qualitat total en l'empresa minera. Els zero defectes i els zero accidents
- 3.3. L'organització del treball en l'empresa minera
 - 3.3.1. Layouts i disposicions productives
 - 3.3.2. Estudis de mètodes i de temps de treball
- 3.4 Logística d'aprovisionament i de distribució
 - 3.4.1 Selecció de proveïdors
 - 3.4.2 Gestió d'inventaris. Classificació ABC
- 3.5 Planificació de la producció en l'empresa minera
 - 3.5.1 Planificació estratègica. Avaluació d'escenaris i programació de projectes (PERT)
 - 3.5.2 Planificació tàctica. Mètode gràfics i mètode de Bowman. Planificació de les necessitats de materials (MRP)
- 3.6 El manteniment productiu total (TPM)

TEMA 4. ÀREA DE RECURSOS HUMANS

- 4.1. Estructures organitzatives. L'organigrama funcional
- 4.2. Definició i valoració de llocs de treball
- 4.3. Teories de motivació
- 4.4. Lideratge i treball en equip

Objectius específics:

- 1. Enumerar els aspectes que intervenen en el pla de màrqueting
- 2. Analitzar i explicar aspectes microeconòmics com la demanda i la oferta
- 3. Explicar quines són les variables del màrqueting mix i com es poden aplicar
- 4. Realitzar estudis de mercat
- 5. Explicar la importància de la funció d'operacions i les tasques que realitza
- 6. Realitzar càlculs de productivitat
- 7. Realitzar estudis senzills de mètodes i temps de treball en l'empresa minera
- 8. Realitzar càlculs elementals de planificació de la producció i gestió d'existències en l'empresa minera
- 9. Explicar els elements fonamentals d'un pla de manteniment total en l'empresa minera
- 10. Explicar la importància de la funció de recursos humans i les activitats que realitza
- 11. Resoldre casos on els aspectes humans són fonamentals

Activitats vinculades:

Exercici o cas relacionat amb el Màrqueting
Exercici o cas relacionat amb els Recursos Humans
Exercicis d'estudis de mètodes i temps
Exercicis de planificació de la producció
Exercicis de logística d'aprovisionament i de distribució
Exercici o cas de TPM
Examen escrit

Dedicació: 60h

Grup gran/Teoria: 14h

Grup petit/Laboratori: 16h

Aprenentatge autònom: 30h

3. Gestió financera i de costos

Descripció:

Aquest apartat permet interpretar la documentació econòmico-financera de l'empresa i valorar les conseqüències econòmiques i financeres de les decisions. També aprofundeix en l'anàlisi de costos.

TEMA 5. GESTIÓ ECONÒMICA I FINANCERA EN L'EMPRESA MINERA

5.1. El balanç de l'empresa

5.2. Introducció a la comptabilitat

5.3. Anàlisi de balanços: anàlisi econòmica i financera

5.3.1. Fons de maniobra

5.3.2. Compte de resultats

5.3.3. Ràtios

5.3.4. Període de maduració

5.4. Control de gestió

5.5. Avaluació de la rendibilitat de les inversions

TEMA 6. GESTIÓ DE COSTOS EN L'EMPRESA MINERA

6.1. La formació del cost

6.2. Classificació de costos i estructura de costos. Desviacions

6.3. Càlcul del punt d'equilibri o lliard de rendibilitat

Objectius específics:

1. Descriure el significat de les diferents parts del balanç i compte de resultats
2. Analitzar els comptes de l'empresa
3. Explicar els efectes de les decisions sobre el balanç
4. Aplicar instruments de control de gestió
5. Calcular la rendibilitat d'una inversió
6. Analitzar els costos de l'empresa
7. Calcular el punt d'equilibri

Activitats vinculades:

Exercicis de comptabilitat que incloguin elaboració i anàlisi de balanços amb suport informàtic Exercici d'avaluació d'inversions

Exercici de càlcul del punt d'equilibri

Examen escrit

Dedicació: 30h

Grup gran/Teoria: 8h

Grup petit/Laboratori: 6h

Aprenentatge autònom: 16h

4. L'emprenedor i el Pla d'Empresa

Descripció:

TEMA 7. ELABORACIÓ D'UN PLA D'EMPRESA

- 7.1 L'emprenedor
- 7.2. La innovació
- 7.3. El pla d'empresa. Continguts
- 7.4. Confecció del pla d'empresa
- 7.5. Exposició i defensa

Objectius específics:

1. Prendre iniciatives que generin oportunitats, amb una visió d' implementació de processos i de mercat: la idea de negoci
2. Recercar la informació necessària per a elaborar un pla d'empresa
3. Aplicar les dinàmiques per a treballar en equip (grups 4 persones)
4. Realitzar els càlculs necessaris per a confeccionar el pla d'empresa
5. Comunicació escrita: Redactar un pla d'empresa
6. Comunicació escrita: Elaborar una presentació del pla
7. Comunicació oral: Defensar oralment el pla d'empresa

Activitats vinculades:

Confecció d'un pla d'empresa sobre una idea de negoci
La seva defensa pública

Dedicació: 28h

Grup gran/Teoria: 4h

Aprenentatge autònom: 24h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació s'efectuarà mitjançant:

- La valoració de les pràctiques realitzades durant el curs (Exercicis, casos i treballs) (30%)
- La valoració del Pla d'empresa i la seva defensa (30%)
- Dos exàmens escrits (40%)

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Els exàmens escrits es realitzen de forma individual i sense apunts. Inclouen proves teòriques i pràctiques, com la realització d'exercicis numèrics.

Les diferents pràctiques es fan en grups entre 2 i 4 persones, segons consti a l'enunciat de cadascuna. Es poden realitzar a l'aula o fora de l'aula, segons el desenvolupament temporal de les sessions. Els exercicis que no es facin a l'aula s'han de presentar escrits en ordinador. Cal tenir cura de l'ortografia, la sintaxi i la presentació en general, indicant sempre la bibliografia i, quan calgui, preparant un índex i numerant les pàgines. Es pot usar indistintament el català o el castellà però no es poden barrejar. Es preveuen unes sessions de seguiment per a cada bloc de l'assignatura (treball dirigit).

La confecció del pla d'empresa es farà en grups de 2-4 persones al llarg del curs i al final es farà la presentació i defensa davant del grup-classe. Es valorarà tant el contingut del pla com la pròpia presentació segons rúbrica d'avaluació que es donarà a l'alumnat en començar el curs.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Aguer Hortal, Mario; Martínez Sánchez, Joan; Pérez Gorostegui, Eduardo. Administración y dirección de empresas : teoría y ejercicios resueltos. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, DL 2004. ISBN 8480046635.
- García del Junco, Julio; Casanueva Rocha, Cristóbal. Fundamentos de gestión empresarial. Madrid: Pirámide, 2002. ISBN 8436816439.
- Bueno Campos, Eduardo. Curso básico de economía de la empresa : un enfoque de organización. 4a ed., rev. y ampl. Madrid: Pirámide, 2005. ISBN 843681911x.
- Grant, Robert M; Fernández, Zulima; Lorenzo Gómez, José Daniel; Ruiz Navarro, José. Dirección estratégica : conceptos, técnicas y aplicaciones. 5a ed., 3a ed. en Civitas. Cizur Menor, Navarra: Thomson Civitas, cop. 2006. ISBN 8447026582.
- Abad Guerrero, Isabel María; Castillo Clavero, Ana María. Introducción a la economía y administración de empresas. Madrid: Pirámide, cop. 2003. ISBN 9788436817140.
- Liu, Lerwen; Ramakrishna, Seeram. An introduction to circular economy [en línia]. Gateway East: Springer, 2021 [Consulta: 22/06/2023]. Disponible a: <https://link-springer-com.recursos.biblioteca.upc.edu/book/10.1007/978-981-15-8510-4>. ISBN 9789811585098.
- Sillanpää, Mika; Ncibi, Chaker. The circular economy : case studies about the transition from the linear economy [en línia]. London: Academic Press, 2019 [Consulta: 20/07/2023]. Disponible a: <https://www.sciencedirect-com.recursos.biblioteca.upc.edu/book/9780128152676/the-circular-economy>. ISBN 9780128152676.

Complementària:

- Alegre, Luis; Galvé, Carmen; Berné, Carmen. Fundamentos de economía de la empresa : perspectiva funcional. 2a ed. actualizada. [Barcelona]: Ariel, 2000. ISBN 8434421771.
- Cuervo García, Álvaro; Vázquez Ordás, Camilo J. Introducción a la administración de empresas. 5ª ed. Madrid: Civitas, 2004. ISBN 844702198X.
- González Fidalgo, Eduardo; Ventura Victoria, Juan. Fundamentos de administración de empresas. Madrid: Pirámide, 2003. ISBN 8436818334.
- Fernández Alarcón, Vicenç. Desarrollo de sistemas de información : una metodología basada en el modelado [en línia]. Barcelona: Edicions UPC, 2006 [Consulta: 25/07/2023]. Disponible a: <https://upcommons.upc.edu/handle/2099.3/36751>. ISBN 8483018624.

RECURSOS

Altres recursos:

Material audiovisual
Vídeos casos d'empreses
Material informàtic